

Dato
14-04-2023

Høringsnotat

Høringsnotat til forslag til lov om ændring af lov om forsøg med et socialt frikort (Forlængelse af forsøg med et socialt frikort og forhøjelse af beløbsgrænsen).

1. Hørte myndigheder og organisationer

3F, Advokatrådet, Akademikerne, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, BoPaM (Børn og Pårørende af Misbrugere; tidligere Landsforeningen til pårørende for stofmisbrugere), Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Brugernes Akademi, Børne- og kulturchefforeningen, Center for Rusmiddelforskning, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), DI, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Frelsens Hær, FSD – Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Gadejuristen, Gadens Stemmer, Hjem til alle, HK Kommunal, HORESTA, Hus forbi, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Kriminalforsorgen, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen LEV, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af Væresteder (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, LOS – De private tilbud, Mændenes Hjem, Projekt Udenfor, Reden Vesterbro, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, SMVDanmark, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS) og Socialpædagogernes Landsforbund. Herudover har lovforslaget været offentligt tilgængeligt på Høringsportalen.

2. Modtagne hørings svar

Der er indkommet hørings svar inden for fristen fra følgende høringsparter: Kofoeds Skole, Kirkens Korshær, Mændenes Hjem, BL – Danmarks Almene Boliger, Brugernes Akademi, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Rådet for Socialt Udsatte, Gadejuristen, Danske Regioner, Børne- og kulturchefforeningen, Landsforeningen af Væresteder (LVS), FADD – Foreningen af døgn- og dagtilbud for udsatte børn og unge, LOCHI – Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser, Københavns Kommune, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og KABS – behandlingscenter for stof og alkoholmisbrug.

Landsforeningen af Væresteder (LVS) har meldt tilbage, at de bakker op om lovforslaget, og at de ikke har bemærkninger til høringen.

Danske Regioner og Børne- og Kulturchefforeningen har meldt tilbage, at de ikke har bemærkninger til høringen.

Alle hørings svar offentliggøres på høringsportalen.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra hørings svarene.

3. Ændringer på baggrund af høringen

Høringen har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4. Bemærkninger til lovforslaget

4.1 Længde af forsøgsperioden – permanent ordning

Kirkens Korshær støtter forslaget om at videreføre ordningen og er positivt stemte over, at beløbsgrænsen hæves. De anbefaler i forlængelse heraf, at ordningen bliver gjort permanent, da de oplever, at de midlertidige forlængelser skaber usikkerhed i målgruppen og blandt virksomhederne. De vurderer, at en permanentgørelse af ordningen vil have positiv indvirkning på kommunernes prioritering af det sociale frikort, på mennesker med sociale problemers trivsel samt på virksomheders oplevelse af værdiskabelse gennem brug af ordningen.

Mændenes Hjem støtter forslaget om at videreføre ordningen og glæder sig over, at beløbsgrænsen forhøjes. De anbefaler samtidig, at ordningen bliver gjort permanent, og at der afsættes midler til en praksisnær implementering for at øge incitamentet for kommuner, virksomheder og andre aktører til at arbejde med ordningen. Erfaringer fra Mændenes Hjem's eget arbejde peger på, at uvished om lovens fremtid kan være en barriere for at udrulle gode initiativer omkring frijobs i samarbejde med både kommuner og private aktører.

BL – Danmarks Almene Boliger tilkendegiver, at ordningen om det sociale frikort er en god og relevant indsats, som kan skabe øget tilknytning til arbejdsmarkedet for en målgruppe, der ellers kan have svært ved at finde tilknytning til dette. BL udtrykker dog en bekymring for, at ordningen efter lovændringen fortsat vil være midlertidig, hvilket – de vurderer – vil medføre, at både borgere i målgruppen og virksomheder vil afholde sig fra at benytte ordningen.

Samtidig henviser BL til, at det sociale frikort kan udgøre et væsentligt første skridt for udsatte borgere mod bedre beskæftigelse og betalingsevne og dermed fastholdelse af deres bolig efter tilskudsudløb. BL referer til, at der i 2022 via Fonden for blandede byer blev vedtaget en ordning med midlertidigt huslejetilskud til udsatte grupper, herunder hjemløse, og at der aktuelt behandles lovforslag [L 64](#) om udvidelse af ordningen om udslningsboliger, der indebærer, at målgruppen, herunder hjemløse, kan få nedsat husleje i en midlertidig periode. BL henviser til, at de to midlertidige tilskudsordninger har et længere forløb end udgangen af 2024, som er det foreslåede udløbstidspunkt for det sociale frikort.

De opfordrer på baggrund af ovenstående til, at det bør overvejes at gøre ordningen permanent.

Brugernes Akademi anbefaler, at ordningen med socialt frikort bliver gjort permanent, da de i deres kontakt med udsatte frikortsmedarbejderne oplever både sociale, psykiske, fysiske og økonomiske gevinster ved ordningen. Borgere, der bruger deres sociale frikort, beretter om reduceret kriminalitet og sexarbejde, fordi det sociale frikort tilbyder et økonomisk alternativ hertil. Samtidig beretter de om øget selvværd og overskud som følge af en oplevelse af at blive del af meningsfulde arbejdsfællesskaber, hvor deres kompetencer kan bruges.

I forlængelse af dette anbefaler Brugernes Akademi tilmed, at en den følgende forsøgsperiode bruges til at arbejde med indsatser og metoder, som har til formål at gøre ordningen permanent.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at det er positivt, at forsøgsperioden med et socialt frikort bliver forlænget igen, og de bakker op om fordoblingen af beløbsgrænsen. De oplever det sociale frikort som en værdifuld social indsats, der har vist gode resultater og giver større mulighed for, at de mest udsatte

borgere får bedre mulighed for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage og opleve værdi i hverdagen. Dansk Socialrådgiverforening anbefaler dog at permanentgøre det sociale frikort, og derfor ser de også positivt på, at regeringen vil se på, hvordan ordningen kan videreføres efter 2024.

Danske Handicaporganisationer (DH) er generelt positive over for ordningen, herunder at forsøgsperioden forlænges i 2023 og hele 2024, samt at beløbsgrænsen hæves. Samtidig mener DH, at de positive erfaringer peger på, at det sociale frikort bør gøres permanent.

Rådet for Socialt Udsatte tilslutter sig forslaget om forlængelse af frikortet, men anbefaler at det sociale frikort gøres permanent. De oplever, at ordningen er velafprøvet, og de peger i forlængelse heraf på, at erfaringer fra forsøgsperioden viser, at frikortet er en løftestang for social progression, og at for de socialt udsatte mennesker, som er blevet støttet i at anvende det sociale frikort, har det medført en meget stor forbedring af livskvaliteten. Rådet for Socialt Udsatte vurderer dog, at det kræver et stort arbejde at få det sociale frikort ordentligt i gang, og at en permanentgørelse vil bidrage til at øge incitamenterne i kommunerne til implementering af ordningen.

Gadejuristen beretter, at de glæder sig over, at beløbsgrænsen fordobles, idet det vil gøre ordningen mere attraktiv for såvel borgere som arbejdsgivere. De anbefaler samtidig, at det sociale frikort gøres permanent, da de mener, at dette er en nødvendigt for at sikre en stærk forankring af ordningen hos alle relevante aktører.

KABS behandlingscenter for stof og alkoholmisbrug glæder sig over, at forsøgsperioden med socialt frikort forlænges, og at beløbsgrænsen hæves, da de ser det sociale frikort som en vigtig social foranstaltning, der skaber inklusionsmuligheder for nogle af samfundets mest udsatte grupper. KABS anbefaler videre, at ordningen videreføres som en permanent ordning efter 2024 til gavn for den målgruppe, som er langt fra det ordinære arbejdsmarked.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet skal henvise til, at lovforslaget udmønter den aftale, som regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne) og Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance, som står bag *Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026*, har indgået om at forlænge forsøgsperioden for ordningen med et socialt frikort i perioden 2023-2024 med en forhøjet beløbsgrænse på 40.000 kr.

Social-, Bolig og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

Som det også fremgår af lovforslaget, vil Regeringen dog se på, hvordan ordningen kan videreføres efter 2024.

4.2 Kontrol af visiterede borgere

Brugernes Akademi fremhæver, at den årlige kontrol af om borgere opfylder målgruppekriterierne, for nogle borgere med socialt frikort opleves som en barriere for progression. Brugernes Akademi har kontakt til frikortsmedarbejdere, som har lyst og overskud til at afprøve sig selv i et ordinært job eller påbegynde uddannelse, men som ikke tør, da de er bange for, at en dårlig periode i livet ikke blot kan resultere i at job og uddannelse må afbrydes, men også at sikkerhedsnettet, som det sociale frikort her betragtes som, forsvinder, idet de potentielt ikke længere opfylder kriterierne for ordningen. For at give udsatte mennesker på kanten af samfundet en reel chance for at tage skridtet nærmere ar-

bejdsmarkedet anbefaler Brugernes Akademi derfor, at re-visitationen forlænges fra 12 til 24 måneder. Hermed får frikortsmedarbejderen 24 måneder, i stedet for de nuværende 12 måneder, til at afprøve sig selv, med en vished om at de ikke er dårligere stillet, hvis de mister fodfæstet på arbejdsmarkedet eller uddannelsen.

Københavns Kommune finder det ressourcekrævende at kontrollere, om borgere med sociale frikort fortsat lever op til betingelserne for at have et socialt frikort. Kommunen foreslår af den årsag, at staten til brug for kontrollen, der ifølge lovforslaget skal udføres i første kvartal af 2024, stiller oplysninger til rådighed for kommunerne om de objektive kriterier: opholdskravet, indtægtsgrænse, ordinær uddannelse og opholdskommune.

Københavns Kommune gør derudover opmærksom på en række udfordringer med gennemførelsen af kontrollen, som vedrører det forhold, at det er opholdskommunen, der skal visitere til ordningen og dermed også gennemføre kontrol, men at borgere i mellemtiden kan have rykket sig til en anden kommune. I disse tilfælde er det en udfordring for kommunen at gennemføre kontrollen, da de ikke har adgang til oplysninger om borgerens situation, herunder indtægtsforhold, på det pågældende tidspunkt. Københavns Kommune anbefaler i den forbindelse, at man forholder sig til reglerne for opholds- og handlekommune i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), enten ved en ændring af retssikkerhedsloven eller ved en justering af lovforslaget.

Dansk Socialrådgiverforening vurderer ikke, at det er formålstjenstligt at bruge ressourcer på at kontrollere, om borgere med socialt frikort stadig er i målgruppen, særligt fordi der stadig er tale om en midlertidig ordning. Det vurderes mere relevant at tage stilling til spørgsmålet om opfølgning i forbindelse med en permanentgørelse. Desuden gør Dansk Socialrådgiverforening opmærksom på, at der er spørgsmålet om ressourceforbruget for kommunerne at tage hensyn til.

SAND – De Hjemløses Landsorganisation ser positivt på, at beløbsgrænsen hæves og satsreguleres, og mener videre, at det er gavnligt, at bestemmelserne vedrørende kontrol præciseres. SAND vurderer imidlertid ikke, at der er behov for kontrol, idet de ikke oplever, at der har fundet et stort misbrug af ordningen sted.

KABS behandlingscenter for stof og alkoholmisbrug anbefaler, at det genovervejes, om ressourcerne, der anvendes i forbindelse med kommunernes kontrol af borgere, i stedet bør allokere til at udbrede kendskab til ordningen samt til jobskabelse hos private arbejdsgivere.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet er opmærksom på hensynet til, at kontrol af om borgere fortsat lever op til målgruppekriterierne for ordningen ikke skal være en barriere for, at så mange udsatte borgere i målgruppen for ordningen som muligt kan benytte sig af et socialt frikort.

Eftersom der ikke før år 2023 har været foretaget kontrol med borgere med sociale frikort, er der imidlertid flere borgere med aktive sociale frikort, som har rykket sig ud af målgruppen, siden de blev visiteret til ordningen. Dette viser kommunernes gennemførte kontrol i første kvartal af 2023, hvor omkring 400 borgere har fået deaktiveret deres frikort, fordi de ikke længere lever op til betingelserne for ordningen.

Dertil kan det udledes af evalueringen af det sociale frikort, som Social- og Boligstyrelsen gennemførte i foråret 2022, at 9 pct. af de borgere, der har anvendt

deres sociale frikort i forbindelse med en ansættelse, er i beskæftigelse halvdelen det år efter, de blev visiteret til ordningen. Tilsvarende er 10 pct. overgået til fleksjob, og 2 pct. overgået til SU.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer derfor, at det er det nødvendigt at sikre, at borgere, som er visiteret til et socialt frikort i tidligere år, fortsat er i målgruppen for ordningen. Formålet er at mindske risikoen for misbrug af ordningen og forskelsbehandling mellem borgere, som følge af at nogle borgere, der siden visitationen har bevæget sig ud af målgruppen, har og kan anvende et socialt frikort, mens andre borgere i samme livssituation, som ikke tidligere er blevet visiteret til et socialt frikort, ikke kan få og anvende et socialt frikort. Det anbefales, at kontrollen gennemføres på en måde, der er mindst muligt administrativt krævende for kommunerne, og som ikke stiller store krav til borgerne om dokumentation.

Mht. det ekstra ressourceforbrug i kommunerne som følge af kontrollen bemærkes det, at kommunerne kompenseres for tidsforbruget gennem statens bloktilskud til kommunerne. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget er forhandlet med KL.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.3 Implementeringsstøtte og øget udbredelse

Koefods Skole bemærker, at det primært er væresteder, herberger og andre sociale tilbud, som har den daglige kontakt og relation til målgruppen for ordningen. Kofoeds Skole vurderes derfor, at der er brug for, at lovforslaget medtænker civilsamfundsorganisationernes arbejde med at formidle og mediere socialt frikort – både økonomisk og indholdsmæssigt.

Mændenes Hjem mener, at det er en afgørende forudsætning for udbredelsen af det sociale frikort i den enkelte kommune, at der tilføres midler til civilsamfundsorganisationer og de sociale aktører, der er tættest på målgruppen, da de mest udsatte og marginaliserede målgrupper oftest ikke er en del af jobcentrets indsatser. Mændenes Hjem henviser til, at de i samarbejde med Reden og Brugernes Akademi har formidlet knap 12.000 frijobs i løbet af de seneste fire år, hvilket har været muligt, fordi de har fået fondsmidler fra VELUX FONDEN til at udvikle og afprøve praksisnære metoder til udbredelse af frikortet.

Mændenes Hjem bemærker i øvrigt, at de ikke oplever, at administrationen omkring frikortet er tung og besværlig, og de anbefaler derfor andre kommuner at lade sig inspirere af Københavns Kommune, der i samarbejde med civilsamfundet har etableret en nem og ubureaukratisk ansøgningsproces. Mændenes Hjem påpeger, at hvis andre kommuner oplever frikortet som administrativt tungt, skyldes det ikke frikortet eller frikortets betingelser, men organiseringen de pågældende steder.

LOCHI – Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser påpeger, at det er en udfordring, at virksomhederne ikke kan benytte deres almindelige aflønningssystem til at aflønne borgere med socialt frikort. Denne vanskelighed vurderes at kunne få potentielle arbejdsgivere til ikke at ansætte borgere med socialt frikort.

LOCHI fremhæver derudover, det er en ulempe, at kommunerne ikke har afsat ressourcer til at støtte borgerne i en håndholdt indsats i forhold til at finde og passe frijobs samt følge op på eventuelle vanskeligheder for virksomhederne.

Kirkens Korshær anbefaler en mere smidig og barrierefri adgang til ordningen, da det vurderes at kunne bidrage til en større udbredelse af brugen af det sociale frikort.

Brugernes Akademi påpeger, at det af lovforslaget ikke fremgår, hvordan udbredelse og implementering skal eksekveres, og hvem der har ansvar for denne opgave. De anbefaler, at kommunerne forpligtes til at yde rådgivning og jobmatching mellem arbejdsgivere og frikortsmedarbejdere, samt at den kommunale indsats understøttes af civilsamfundets aktører, som er tættest på målgruppen. De anbefaler ydermere, at der afsættes implementeringsmidler til partnerskaber mellem kommuner og civilsamfundsorganisationer. Hermed sikres en forankring af indsatsen i kommunalt regi samtidig med at lokale sociale aktører kan brobygge til udsatte borgere, som ikke har erfaring med at henvende sig til kommunen.

Rådet for Socialt Udsatte anbefaler, at der afsættes midler til at implementere ordningen i kommunerne. På trods af at brugen af frikortet er stigende, mener Rådet, at der stadig er mange kommuner, der ikke for alvor er kommet i gang med at bruge ordningen. De mener i forlængelse heraf, at der er et stort potentiale i at udbrede både viden om og anvendelsen af ordningen i kommunerne, samt i at dele de gode erfaringer, der hidtil er opnået. Det kunne fx være gennem yderligere oplysning om mulighederne for socialt frikort, dér hvor borgerne er (fx i samarbejde med væresteder), håndholdt hjælp til borgerne med at finde et job, mere opsøgende arbejde og hjælp til virksomheder, samt flere kommunale jobs målrettet borgere med sociale frikort.

Gadejuristen bemærker, at der fortsat er behov for, at flere borgere med sociale frikort anvender deres frikort ifm. en ansættelse, så flere kan nyde godt af at være på arbejdsmarkedet og indgå i det fællesskab, der findes dér. Det er Gadejuristens oplevelse, at antallet af frijobs er en væsentlig hindring for videre udbredelse af ordningen, mens et øget udbud af jobs kunne medføre, at flere i målgruppen ville gøre brug af ordningen. Gadejuristen foreslår derfor, at det sikres, at kendskabet til ordningen udbredes i kommunerne.

SAND – De Hjemløses Landsorganisation bemærker, at det er deres indtryk, at de fleste jobs til målgruppen skabes på arbejdspladser med et socialt sigte, og SAND savner derfor initiativer, der skal understøtte ordningens udbredelse til en bredere kreds af arbejdsgivere.

KABS behandlingscenter for stof og alkoholmisbrug beretter, at de har erfaret, at det for borgere i målgruppen for det sociale frikort kan være vanskeligt at finde et arbejde, da kommunerne ikke forpligtede til at hjælpe den enkelte borger hermed. Derfor anbefaler KABS, at brugen af frikortkoordinatorer, som er med til at sikre hurtig og smidig adgang til ordningen og skabe jobåbninger hos offentlige- og private arbejdsgivere samt sociale organisationer, udbredes på landsplan.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig- og Ældreministeriet er enige med høringsparterne i, at det er vigtigt at civilsamfundet inddrages i arbejdet med at sikre yderligere udbredelse og implementering af ordningen.

Der er i forbindelse med *Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026*, hvormed det er aftalt at videreføre ordningen i 2023-2024, afsat 1 mio. kr. i hhv. 2023 og 2024 til formidling og forankring af ordningen. Midlerne anvendes til Social- og Boligstyrelsens arbejde med at udbrede kendskabet til og brugen af ordningen. Styrelsen varetager det implementeringsunderstøttende arbejde og vil fortsat gennemføre en række aktiviteter, herunder daglig rådgivning og vejledning, facilitering af erfaringsudveksling og netværksdannelse på tværs af kommuner, virksomheder og civilsamfundsorganisationer, inspirationsmøder mv. og herigenennem understøtte borgere, virksomheder, kommuner og civilsamfundsorganisationer i brugen af det sociale frikort.

Høringsparterne er velkomne til at bidrage med idéer til arbejdet og henvises fremover til Social- og Boligstyrelsen, der varetager implementeringsindsatsen. Høringsssvarene vil desuden blive videreføret til Socialstyrelsen- og Boligstyrelsen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.4 Opgørelse af tidligere års indtægt ifm. visitation

Gadejuristen påpeger, at den arbejdsdusør, der udbetales til borgere, som deltager i et aktivitetstilbud efter servicelovens § 104, kan danne grundlag for, at borgeren ikke har ret til socialt frikort, idet vedkommende gennem aktivitetstilbuddet potentielt kan tjene mere end 10.000 kr. årligt. Gadejuristen anbefaler, at de ordninger, som skal understøtte progression hos udsatte borgere, spiller sammen, hvilket for de mest udsatte borgere kan understøtte en udvikling fra tilbud til personer med betydeligt nedsat funktionsevne, til job med socialt frikort til fleksjob og potentielt videre til ordinær beskæftigelse.

SAND - De hjemløses landsorganisation påpeger, at nogle af de borgere, som benytter sig af dusørordninger på fx herberger eller i tilbud om beskyttet beskæftigelse, risikerer ikke at kunne blive visiteret til det sociale frikort, da deres indtægt potentielt lige nøjagtig overstiger beløbsgrænsen. SAND mener derfor, at man bør kunne dispensere for indtægtsgrænsen, hvis indtægten er opnået gennem et socialt tilbud, som fx servicelovens § 103.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet skal henvise til, at lovforslaget udmønter den aftale, som Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne) og Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance, som står bag *Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026*, har indgået om at videreføre den nuværende ordning i perioden 2023-2024 med en forhøjet beløbsgrænse på 40.000 kr.

Såfremt ordningen videreføres yderligere efter 2024, vil Social-, Bolig- og Ældreministeriet undersøge, om der er behov for at justere målgruppekriteriet vedrørende indtægtsgrænsen for det seneste år.

Social-, Bolig og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.5 Øvrige bemærkninger

4.5.1 IT-relaterede snitfladeudfordringer

Københavns Kommune bakker op om intentionen med forsøgsordningen, men ønsker, at it-løsningen for det sociale frikort taler sammen med relevante it-systemer, som fx e-indkomst og Det fælles datagrundlag (DFDG). Kommunen vurderer, at det vil løse flere af de eksisterende snitfladeudfordringer til beskæftigelsesområdet, som eksempelvis er, at lønnede timer optjent under det sociale frikort ikke automatisk tæller med i opgørelsen vedr. 225-timersreglen.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet er opmærksomme på, at der blandt nogle aktører er et ønske om, at der laves en snitfladeintegration mellem Socialfrikort.dk og eIndkomst, samt at løn til borgere med sociale frikort indberettes til eIndkomst.

Erfaringer fra de første fire år af forsøgsperioden med et socialt frikort viser, at rigtig mange virksomheder problemfrit administrerer lønudbetaling til deres ansatte med sociale frikort, selvom lønnen ikke skal indberettes til eIndkomst.

Social- Bolig- og Ældreministeriet har imidlertid undersøgt muligheden for at lave en sådan snitfladeløsning mellem Socialfrikort.dk og elndkomst. Det vurderes på den baggrund at ville være en yderst omfattende og ressourcekrævende ændring, der ville skulle foretages i elndkomst, som ikke står på mål med effekten.

Derudover er det intentionen med det sociale frikort, at borgere kan tjene og få udbetalt løn samme dag, fx via kontant betaling, hvilket ikke vil være muligt, hvis indkomsten skal udbetales som månedsløn og indberettes til elndkomst.

Med hensyn til indsatser på beskæftigelsesministeriets område, herunder opgørelsen af om borgere med sociale frikort opfylder 225-timerskravet, henvises der til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, som har ansvaret for at vejlede om 225-timersreglen m.v. Social-, Bolig og Ældreministeriet vil desuden i forbindelse med eventuel yderligere videreførelse af ordningen efter 2024 undersøge muligheden for at sikre mere automatisk sagsbehandling ifm. kontrollen af borgerne.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.5.2 Beregning af lovforslagets økonomiske konsekvenser

Mændenes Hjem foreslår, at der i beregningen af lovforslagets økonomiske konsekvenser medregnes de samfundsøkonomiske gevinster ved ordningen, herunder hvad ordningen generer af overskud i form af færre indlæggelser på somatiske og psykiatriske afsnit, færre fængslinger og mindre kriminalitet, samt mindre misbrug som følge af frijobbernes øgede stabilitet, livskvalitet og trivsel. Mændenes hjem genkender ikke, at der er tale om et skattemæssigt mindreprovenu, da det vurderes, at målgruppen for det sociale frikort netop er langt fra det etablerede arbejdsmarked.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriets skal henvide til, at det skattemæssige mindreprovenu ved forlængelsen af det sociale frikort opgøres som det umiddelbare mindreprovenu efter tilbageløb. Det umiddelbare mindreprovenu beregnes som det tabte skatteprovenu for det forventede antal brugere af ordningen. Denne opgørelsesmetode anvendes generelt, når det umiddelbare mindreprovenu opgøres for ordninger, hvor visse personer er fritaget fra at betale skat af (en del af) deres indkomst.

Eventuelle positive adfærdseffekter er ikke medregnet i skønnet, ligesom eventuelle negative adfærdseffekter heller ikke er medregnet.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.5.3 Fastsættelse af minimumstimeløn

Brugernes Akademi bemærker, at nogle frikortsmedarbejdere beretter om arbejdspladser, der udbetaler en meget lav løn. Borgerne har ikke lysten eller ressourcerne til at forhandle løn fra vagt til vagt hos forskellige arbejdsgivere, og konsekvensen er i nogle tilfælde, at udsatte og sårbare borgere underbetales for deres arbejdsindsats og samtidig bekræftes i en negativ selvforståelse og stigmaet "stofmisbrugere er ikke noget værd". Brugernes Akademi anbefaler derfor, at der fastsættes en minimumsløn.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Da det i forsøget med socialt frikort er forudsat, at der er tale om lønnet arbejde, hvor der som hovedregel gælder de samme ansættelsesretlige regler som i et hvert andet ansættelsesforhold, vil den gældende overenskomst på området typisk også skulle gælde for borgere med sociale frikort.

Social- Bolig- og Ældreministeriet skal desuden henvise til, at lovforslaget udmønter den aftale, som Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne) og Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance, som står bag *Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026*, har indgået om at videreføre den nuværende ordning i perioden 2023-2024 med en forhøjet beløbsgrænse på 40.000 kr. At indføre en minimumstimeløn er ikke omfattet af denne aftale, og i forlængelse heraf er konsekvenserne ved at indføre en sådan ikke afdækket.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.5.4 Målgruppekriteriet vedr. opholdskrav

Gadejuristen oplever, at opholdskravet, jf. § 2, stk. 2, nr. 3, i lov om forsøg med et socialt frikort, skaber stor ulighed blandt de udsatte borgere. Gadejuristen anbefaler derfor, at kravet erstattes af et krav om lovligt ophold i Danmark. Gadejuristen påpeger, at opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik stammer fra reglerne om kontanthjælp, hvorimod det sociale frikort handler om beskæftigelse, og der stilles i forbindelse med arbejde normalt alene krav om lovligt ophold her i landet.

Et ændret opholdskrav vil give flere borgere en mulighed for at engagere sig i og få en forståelse af det danske samfund og arbejdsmarkedet.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet skal henvise til, at lovforslaget udmønter den aftale, som Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne) og Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance, som står bag *Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026*, har indgået om at videreføre ordningen i sin nuværende form, med undtagelse af småændringer og forhøjelsen af beløbsgrænsen. En ændring af opholdskravet er ikke inden for rammerne af denne aftale.

Social-, Bolig og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.5.5 Evaluering af ordningen

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) vurderer, at ordningen med et socialt frikort styrker de mest udsatte borgeres tilknytning fællesskabet på arbejdsmarkedet og støtter derfor en forlængelse af ordningen. DA mener, at der bør foretages en evaluering af effekten af en fordobling af beløbsgrænsen, ligesom forsøget fortsat bør følges tæt og evalueres, så det sikres, at effekterne af ordningen står mål med intentioner og udgifter.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet vil fortsat løbende følge udviklingen i brugen af ordningen, herunder udviklingen i antal visiterede borgere, anvendelsen af sociale frikort og indtjening gennem ordningen.

Social-, Bolig og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.